



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum**

Tertiæ Partis Volumen Secundum

**Thomas <von Aquin, Heiliger>**

**Romæ, 1619**

De forma ipsius. 4

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38725**

quando mouetur à principali agente ad effectum: ita etiam materia sacramenti duplici sanctificatione indiget; per quarum vnã sit propria materia sacramenti; per aliam verò applicatur ad effectum.

Ad tertium dicendum, quòd materia corporalis non est capax gratiæ quasi gratiæ subiectum; sed solum sicut gratiæ instrumentum, vt supra dictum est\*. Et ad hoc materia sacramenti cõsecratur: vel ab ipso Christo, vel ab Episcopo, qui gerit in Ecclesia personam Christi.

ARTIC. IV.

*Vtrum hæc sit conueniens forma huius sacramenti, Consigno te signo crucis, &c.*

**A**D quartum sic proceditur. Videtur, quòd hæc non sit conueniens forma huius sacramenti, Cõsigno te signo crucis, & confirmo te chrisimate salutis, in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, amē. Vñs enim sacramentorum à Christo & ab Apostolis deriuatur. Sed neque Christus hanc formam instituit, nec Apostoli ea vñ leguntur. Ergo hæc non est conueniens forma huius sacramenti.

¶ 2 Præterea, Sicut sacramentum est idem apud omnes, ita & forma debet esse eadem: quia quælibet res habet vñitatem, sicut & esse à sua forma. Sed hæc forma non omnes vtuntur: quidam enim dicunt, confirmo te chrisimate sanctificationis. Ergo hæc non est conueniens forma huius sacramenti.

¶ 3 Præterea, Sacramentum hoc debet conformari baptismo, sicut perfectio perfectibili: vt supra dictum est\*. Sed in forma baptismi non fit mentio de consignatione characteris, nec etiam de cruce Christi (cum tamen per baptismum homo Christo commoriatur, vt Apoll. dicit Rom. 6.) nec etiam fit mentio de effectu salutis, cum tamen baptismus sit de necessitate salutis. In forma etiam baptismi ponitur vnus actus tantum, & exprimitur persona baptizantis, cum dicitur, Ego te baptizo. Cuius contrarium apparet in forma prædicta\*. Non ergo est conueniens

q. 62 a. 1.  
2. q. 3.

417  
inf. q. 84.  
ar. 2. cor.  
et 4. d. 7.  
q. 1. a. 3.  
q. 1. et op.  
22. co. 1.

q. 65. a. 4.  
et a. 2. huius  
ius quæst.  
arg. 2.

ueniens forma huius sacramenti.

SED contra est auctoritas Ecclesiæ, quæ hac forma communiter utitur.

*posita in  
initio ar.*

*ar. 1. hu-  
ius quæst.*

*posita in  
1. arg.*

*ar. 2. hu-  
ius quæst.  
ad 1. a.*

*s. 7. p. 3.  
inter me.  
& pñ.*

RESPONDEO dicendum, quod prædicta forma est conueniens huic sacramento. Sicut enim forma rei naturalis dat ei speciem: ita forma sacramenti continere debet quicquid pertinet ad speciem sacramenti. Sicut autem ex supra dictis patet\*, in hoc sacramento datur Spiritus sanctus ad robur spiritualis pugne.

Et ideo in hoc sacramento tria sunt necessaria, quæ continentur in forma prædicta\*. Quorum primum est, causa conferens plenitudinem roboris spiritualis, quæ est sancta Trinitas, quæ exprimitur cum dicitur, In nomine Patris, &c. Secundum est ipsum robur spirituale, quod homini confertur per sacramentum materiæ visibilis, ad salutem. Quod quidem tangitur, cum dicitur, Confirmo te chrismate salutis. Tertium est signum quod pugatori datur; sicut & in pugna corporali, milites insignijs ducum insigniuntur. Et quantum ad hoc dicitur, Consigno te signo crucis, in quo scilicet rex noster triumphauit: ut dicitur Coloss. 2.

Ad primum ergo dicendum, quod (sicut supra dictum\* est) per ministerium Apostolorum quandoque dabatur effectus huius sacramenti, scilicet plenitudo Spiritus sancti, quibusdam visibilibus signis ministrans à Deo effectus, qui potest effectum sacramenti sine sacramento conferre. Et tunc non erat necessaria nec materia nec forma huius sacramenti. Quandoque autem tamquam ministri sacramentorum, hoc sacramentum præbebant: & tunc sicut materia, ita & forma ex mandato Christi utebantur. Multa enim seruabant Apostoli in sacramentorum collatione, quæ in Scripturis communiter propositis non sunt tradita. Vnde Dionysius\* dicit in fine 9 eccles. hierar. Consummatius inuocationes, id est, verba quibus perficiuntur sacramenta, non est iuste

Scrie

Scripturas interpretantibus neque mysticū earū, aut in ipsis operatas ex Deo virtutes, ex occulto ad commune adducere: sed nostra sacra traditio, sine pōpa, idest occulte eas edocet. Vnde & Apostolus dicit, loquens de celebratione Eucharistiæ, 1. Corinth. 11. Cætera, cum venero, disponam.

Ad secundum dicendum, quod sanctitas est salutis causa. Et ideo in idem redit, quod dicitur christumate salutis & sanctificationis.

Ad tertium dicendum, quod baptismus est regeneratio in spiritualem vitam, qua homo vivit in seipso: & ideo nō ponitur in forma baptismi, nisi vnius actus ad ipsum hominē sanctificandū pertinens. Sed hoc sacramentū non solū ordinatur ad hoc quod homo sanctificetur in seipso, sed exponitur cuidam pugnæ exteriori. Et ideo non solum fit mentio de interiore sanctificatione cum dicitur, Confirmo te christumate salutis: sed etiā consignatur homo exterius, quasi vexillo crucis ad pugnam spirituale: quod significatur cum dicitur, Consigno te signo crucis. In ipso autem verbo baptizandi, quod ablutionem significat, potest intelligi & materia, quæ est aqua abluens, & effectus salutis, quæ non intelliguntur in verbo confirmandi: & ideo oportuit hæc ponere. Dicitur est autem \*supra, quod hoc quod dicitur, ego, non est de necessitate formæ baptismalis; quia intelligitur in verbo primæ personæ: apponitur tamē ad exprimendam intentionem: Quod non est ita necessarium in confirmatione, quæ non exhibetur nisi ab excellenti ministro, ut infra \* dicitur.

q. 66. a. 5  
ad 1.

ARTIC. V.

*Vtrū sacramentū cōfirmationis imprimat characterē?*

**A**D quintum sic proceditur. Videtur, quod sacramentum confirmationis non imprimat characterem. Character enim importat quoddam signum distinctivum. Sed per sacramentum confirmationis nō distinguitur homo ab infidelibus, hoc enim fit per baptismum: neque etiam ab alijs fidelibus, quia hoc

a. 11. huius  
418  
q. d. 7. q. 2  
ar 1. q. 1.  
et q. 3. a.  
3. q. 3.

sacra-